

Izhaja vsak dan popoldne, izvenemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popusti po dogovoru. Ineratni davek posebej. »Slovenski Narod«
velja letno v Jugoslaviji 144.— Din. za inozemstvo 300.— Din. — Rokoniši se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

— Rio de Janeiro, 31. oktobra. Zaradi katastrofalnega padca cen je bila danes tukajšnja borza za kavo zatvorena. Ker se cene ne bodo tako kmalu popravile, obstaja verjetnost, da bo borza zaprta kakih 10 dni.

Ti belih križev tihi kraj...

Na pokopališču pri Sv. Križu počiva že okoli 37.000 naših pokojnikov

Ljubljana, 31. oktobra.

Že več tednov imamo proti Sv. Križu živahen avtobusni promet. Mimo tega se pomika proti njivi večnega miru kljub deževju in blatu zlasti v popoldanskih urah, skupina za skupino ljudi, ki hodijo na grobove svojih dragih.

Na pokopališču pri Sv. Križu pokopavajo mrtlice od 1. maja l. 1906. Predlanskim so morali pokopališče razširiti, tako da meri sedaj okoli 193.000 m². Zanimivi so podatki o številu Ljubljančanov, ki so odromali v večnost v enem letu. Po uradnih podatkih mestnega popisovalnega urada je umrlo letos do večera 1161 ljudi, lani pa 1213. Izmed teh je bilo domačinov, ki so bili v Ljubljano pristožni, 578, od teh možkih 307, žensk 255 in otrok 116, tujece ter onih, ki so umrli v hišnih, ženskih bolnicah, umorilnicah, jetnišnicah, vojaški bolnici in mestni območnici pa 635, od teh možkih 237, žensk 203 in otrok 195. Med temi zadnjimi je bilo precej smrtno ranjenih in takih, ki še niso bili rojeni. Ta komaj spočeta bitja položijo v krsto in kakemu starejšemu mrtlici ali pa jih pomešajo s kostmi in drugimi deli telesa, ki so jih zdravniški operativno odrezali od bolnikov, in vse skupaj v krsti pokopajo.

Zanimivo je, da je bil lani najstarejši pokopani mrtič ključavničarski molster Vincenc Jeran, oče trgovke Fritsch, rojen l. 1831. v Kranju, star torej 97 let.

Kot smo lani poročali, je bilo do konca l. 1927. pokopanih pri Sv. Križu 34.021 mrtic. Potemtakem jih je po gornjih podatkih pokopanih do danes že okoli 37.000; med njimi 6120 vojakov iz vojnih let, ki pa so jih zadnja leta precej izkopali in jih odpeljali v razne kraje. Na pokopališču pri Sv. Križu pokopavajo mrtlice tudi občine iz ljubljanske okolice. Številni grobovi pri Sv. Križu so večinoma že vsi lepo okrašeni s cvetjem in vencem. Tu in tam gore tudi že lučke. Stezice so posute s peskom in na vidnih krajih so tudi že namočeni napis: »Vrtnice tujo lastnino, ne hodite po grobovih! itd. Kljub vsej urejenosti pa pokopališče ne vpliva estetsko. Tisočeri beli kamni vse preveč jemljejo vid. Zeleti bi bilo več zaprtih prostorov, kakor je oni z majhno trojno piramido Cankarja, Ketteja in Murna.

— Kupite »šajrgoc peska! Za 15 Din! kriče fantje ob glavnem vhodu na pokopališče.

Zivahno je tudi na trgu pred pokopališčem, kjer prodajo dolga vrsta prodajal na obeh straneh ceste cvetje, rože, vence, svečke, kratka vse, s čimer se dajo grobovi lepo okrasiti.

Pokopališče pri Sv. Krištofu

Živo nasprotje pokopališča pri Sv. Križu je staro pokopališče pri Sv. Krištofu. Ohraneno so le še grobnice ob pokopališkem zidu, dočim o grobovih sredi pokopališča skoro ni sledu, kar poganja na njih trava. Okrašenih je le malo grobov, seštel bi jih lahko na prstih obeh rok.

Pa tudi večna grobnica, med njimi mnogih staršev plemenitaških rodbin, je v zelo slabem stanju. Precej jih je odprtih, stopiš k njim in gledaš na dnu v obokanem prostoru strohnele krste, kosti in tu pa tam lobanjo. Na spomenikih napisi niso čitljivi, ohranili so se komaj plemenitaški grbi...

Pokopališče, kjer so pokopani očetov naših dedič, spominjajoči nas na veliko zgodovino preteklega stoletja, je žalostno zapuščeno in zanemarjeno. Kakor da bi se razprostirala sredi Ljubljane gmajna.

Obstal sem pred grobnico naših pesnikov in pisateljev: Frana Gestrina, Božidarja Raiča, Antona Raiča, Simona Rutarja, Ivana Resmana, Frana Levstika, Ivana Zelaznika, Andrejčkovega Jožeta — Podmilška in lotevala so se me čudne misli ob vklesanih verzih, posvečenih Franu Levstiku.

Ljubezen tvojo vso prepolno mero, življenja si dal dobil je v dar tvoj rod; Ljubezen v njem hranil si in vero, ko si potil krvav pod križem pot; Učitelj svojemu narodu, peti In govoriti nas si ti učil: Kako se služi domovini sveti. Sijalen vzgled si ti Slovencev bil: Kaj bil si, zlata duša, bratje tvoji Zdal znajo, ko v preranem spisu pokoji.

Kaj imaš sedaj od tega, da si potil krvavi pot, orjak? sem nehoti pomislil. In kje so oni, ki vedo danes, kaj si nam bil?

Na spomeniku pred odprto in že napol porušeno grobnico sembral: »Nemirno je človekovo srce, dokler ne počiva v Bogu. Ali naj bo to odgovor na vprašanje?

Prav tako zapuščeni grobovi znamenita mož: Korytko, Čopa, Valentina Vodnika, Linhart in Kopitarja, katerega smrtno ostanke je dala Slovenska Matica po 53 letih počivanja pri Sv. Marku na Dunaju prepeljati v domovino in pokopati dne 12. vinotoka l. 1897. Sramotno zapuščena je tudi grobnica barona Zoisa. Lepo so ohranjeni in deloma tudi okrašeni grobovi pisatelja Janka Paika in njegove žene pisateljice Pavline Paikove, dr. Janeza Bleiweisera viteza Trsteniškega, Franja Ser. Cimpermana in Jožeta Cimpermana. Na njih njih nagrobnih spomenikih sta pod lirami vklesani naslednji posvetili:

Franju Ser. Cimpermanu:
Srce bo tvoje kmalu prah.
Zrastle grob bo zelen mah.
Al' kar si storil ti za narod.
Znal bo, čestil še pozni zarod.

Jožetu Cimpermanu:
Odleti ječe mi zapali.
Zdrobite spono se težke.
Pogoltni grob me — njega mah.
Zagrnj s truplom vse gorje.

Na novem pokopališču ne naideš kmalu nagrobnega napisa v verzih. Tam vlada že »nova stvarnost« — k.

Čuvajte se vlomilcev!

Danes ponoči je bilo vlomljeno v župnijsko hranilnico na Viču, kjer so tatovi odnesli 9000 Din — Beg dveh skrajno nevarnih vlomilcev iz zaporov — Jutri zaklepajte stanovanja skrbno in jih ne puščajte brez nadzorstva!

Ljubljana, 31. oktobra.

Policija je sicer nedavno polovila člane nevarne vlomilske tolpe, ki ima na vesti več druzih vlovov, toda vse kaže, da imamo v mestu še eno vlomilsko tolpo, ki je še nevarnejša in predrznejša. O tem pričajo številni vpolni, izvršeni v zadnjem tednu — večeraj v prostore Ljubljanske borze, potem v podstrešne shrambe za Poljanski cesti 15, danes ponoči pa na Viču.

Ni še minilo tri tedne, ko so vlomilci izvršili velik vlom pri Dolgem mostu, kjer so odnesli za 150.000 Din plena, že se je držna vlomilska svojat večeraj zgledala na Viču. Danes ponoči je bilo vlomljeno v prostore tamošnje župnijske posojilnice. Vlomilci so spretno navtrli težko »Vrtnice« in v katero so vrezali približno 30 cm široko luknjo in pobrali iz blagajne 9000 Din. Vlom so opazili šele davi in obvestili policijo, ki je poslala tja več agentov.

V zvezi z vedno pogostejšimi vpolni opozarja policija ljubljansko prebivalstvo, naj bo previdno in naj stanovanja skrbno zaklepa, najboljša pa je, da jih ne pušča brez nadzorstva. To velja zlasti za jutri, kajti vlomilci in tatovi preže na jutrišnji dan, ko se jim nudi najugodnejša prilika za tatinski in vlomilski posel.

Vpolni zadnjih dni so nedvomno v zvezi z nedavno amnestijo številnih kaznivcev. V Sloveniji je bilo pomiloščenih več sto vlomilcev, ki se sedaj klatijo po večjih krajih in krajejo, kar jim pride pod roko. Policija je ugotovila, da se je število vlovov in tatvin od dne amnestije ne samo podvojilo, marveč najmanj podesetorilo. Saj prihajajo dan za dnem poročila o druznih vlovih iz vseh krajev dravske banovine.

Večeraj je prejela policija iz Maribora tudi obvestilo, da sta pobegnila z dela na polju v Begunjah, odnosno pri Lescah dva skrajno nevarna vlomilca Josip Skubic in Franc Papež. Josip Skubic je bil rojen 2. aprila l. 1896 v Notranjih Goricah, pristopen pa je na Brezovico pri Ljubljani. 11. septembra 1920 je bil pri jesenskem zasedanju ljubljanske porote obsojen radi hudodelstva ropa na 20 let težke ječe. Skubic je 173 cm visok, močne postave, podolga stega obraza, črnih las, primernega čela, sivih oči, normalnega nosu in ust ter ovalne brade.

Franc Papež je znan tatinski in vlomilski tip. Sam pravi, da mu je malenkost odpreti najmasivnejšo blagajno. Rojen je bil 26. septembra l. 1895, je po poklicu klepar. Lani v juniju je bil pred ljubljansko poroto obsojen na 2 leti ječe radi vpolni in tatvin. Moja je bil radi sličnih deliktov že večkrat kaznovan. Papež je 168 cm visok, srednje, bolj šibke postave, podolgate glave z visokim čelom in podolgaštim nosom, kostanjavih las, koničaste brade ter slabih, redkih zob. Govori slovensko, nemško in italijansko.

Policija domneva, da se potikata kje po Ljubljani in okolici in da sta na grbi v zvezi ali direktno udeležena pri vpolni v blagajno na Viču.

Prosveta Življenje je lepo

Da, življenje je lepo, dokler je človek mlad, poln upov, načrtov in želja. Ko pa se vse pričakovanje neha, ko usahnejo v srcu hrepenenje, ljubezen in strast, ko ee ti ohladi kri ter nimaš v sebi ne borbenosti, ne mržnje več, takrat je boljše ne živeti dalje. Dokler moraš še kleti ali jokati, ne obupaj nad življenjem; še ozelené veje in še poženo korenine tvojega bistva, energije in radosti do dela.

Marcel Achard je izrazil te misli v svoji ljubčevini in žensko nežno, včasih naravnost — sladko, gartenlaubovsko idealistično — zajeti, tehnično pa izvrstni veseloigri »Življenje je lepo«. Le včasih posega v globino, izvečine se drži optimistične površine; le v trenotkih pretresa, večinoma pa prijetno zabava. Zato bo igra ugajala in vsebinsko, zlasti pa s svojimi značajci, ki so vseokrog obnem prav zahvalne vloge, zanimala. Da se najdejo v nižinah življenja boljši, plemenitejši ljudje kakor med penami družbe, so povedali že romantičniki, slišimo pa še zmerom radi.

Predstava je bila prav dobra. Glavno osebo »Bonapart«, pariškega dangube, ki se ne eramuje nobenega lahkega zaslužka, le iz proletarskega ponosa noče odpirati vrat in vrata leni buržuaziji, je izvrstno in prav simpatično igral g. Levar. Našel je zanj novih barv in tonov, ga predstavljal čisto verjetno realistično in zanimal v vsakem trenutku prav do konca.

Prav dobro, čustveno toplo in inteligentno partnerco je imel v gospej Miri Neflatovi-Danilovi, čije Miki je prav lepa, dosledno izvajana kreacija. Parasita lehkotična, kreaturnega lepotea Stefuna je podaljal imenitno v dikojji, kretnjah in zunanje g. Železniki, ki je v takih ulogah brez tekmea. Imenitne tipe pariških brezdomcev, kajpada jako idealiziranih po avtorju, so igrali gg. Skrbinešek (originalen jectjač in bojazljiv pretapec), Lipah, Plut in Potokar, vsi junjivo dobrušeni in prijetno komični. Ga. Juvanova kot pocsenica Margot in gg. Vida kot hišna sta polno zadovoljevali.

Prvo dejanje v damskem salončku s pogledom na Pariz, drugo dejanje ob mostu preko Sene in s pogledom na pariški bulvar z Luvmom in tretje dejanje v prenočišču brezdomcev s pogledom na pariške siluete palač in Eifflove stola so po zaslugi slikarja g. Vavpotiča vseokrog zanimala s svojimi tipiziranimi konturami in okusnimi barvnimi efekti.

Režiser g. O. Šest zasluži vse priznanje. Občinstvo je opetovano izražalo svoje zadovoljstvo s predstavo, in ne dvomim, da bo žela ta igra vedno priznanje ter privabljal čim več gledalcev, ki se žele prijetno z okusom zabavati, ne pa razburjati.

Fr. G.

Najlepša švedska pravljica igra »Nevesta s krono« pride na spored zopet v petek, na praznik Vseh Svetih, ob 8. uri zvečer. Vprizoritev je vzbuđila zaradi svoje globoke vsebine, napetega dejanja, eksotičnega okolja, bajnih in godbenih motivov, zlasti pa zaradi umetniškega izvajanja pri vsej kritiki in občinstvu splošno pozornost in nedolžno priznanje. Režijo ima g. Ciri Debevec. Ker vlada za predstavo stalno zanimanje in ker je povpraševanje po vstopnicah zlasti za praznike posebno veliko, opozarjamo občinstvo, da si vstopnice pravočasno preobkupi, odnosno rezervira. Telef. št. 2231 dnevne blagajne. Predstava je izven abonma.

Spomin v svetovni vojni padlih vojakov proslavi ljubljanska drama z reperto Baynakevo vojno tragedije »Grob neznanega vojaka«. Pretrastljivo poetično delo presega tudi Remarqueovo delo »Na zapadu ni novoga«. »Grob neznanega vojaka« je največkratnejši spomenik vsem padlim junakom in najmočnejše memento vsem sedanjim in bodočim rodovom. Igrajo ga. Šarčeva, g. Debevec in g. Skrbinešek. Režija: g. Ciri Debevec. Predstava je za rod E. Začetek ob 8. uri, konec ob 10. uri.

Opozarjamo na nocojšnjo vprizoritev komedije »Naš gospod župnik«, ki bo v ljubljanski drami nocoj ob 20. uri pri običajnih dramskih cenah, izven abonma.

»Carmen« v ljubljanski operi. V petek 1. novembra se poje priljubljena opera »Carmen« z go. Thierryjevo v naslovni partiji. Don Josefa polje prvič na našem odru g. Marček, Escamillo g. Primožič; Mihaelo gg. Majdičeva, dalje sodelujejo: ga. Poličeva, gg. Španova ter gg. Rumpelj, Mohorič, Grba, Janko in gg. Dirigent: g. Stritof. Režiser: Boris Krivecki. — Predstava je izven abonma in pri znižanih cenah. Začetek ob pol 8. zvečer. — V soboto 2. novembra bo prva repriza lepo uspele Lortzingove opere »Car in tesar«. Dirigent g. Stritof. Režiser g. Povhe.

Sentjakovski gledališki oder vprizori v nedeljo 3. novembra tretjijo v sezoni izborna rusko komedijo »Ženitev«, ki je dosegla pri sedanjih vprizoritvah popoln uspeh. — Vstopnice se dbe v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu. — Ker je moralo pri zadnji predstavi oditi mnogo posetnikov vsled prenapolnjenosti dvorane, prosimo cenjeno občinstvo, da si že v predprodaji nabavi vstopnice.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Sokol Natečaj

Jugoslovanski Sokolski Savez razpisuje natečaj za:

1. umetniški načrt plakata;
2. model za a) zletni članski znak in b) zletni naraščajski znak;
3. umetniški načrt za tri vrste zletnih razglednic; vse to za II. jugoslovanski sokolski zlet, ki se bo vrši v Beogradu meseca junija 1930.

Cl. 1. Pravico do natečaja imajo umetniki Jugoslovani in vsi umetniki Slovani, ki žive na teritoriji naše države.

Cl. 2. Vsa dela morajo biti izvedena v jugoslovanskem sokolskem duhu. Plakat mora biti izvršen v litografiji v največ treh barvah in z besedilom: II. jugoslovanski vesokolski zlet — Beograd — 1930. Isto besedilo morajo imeti in znaki i razglednice. Za plakat morajo natečajniki izvršiti načrt v barvah v velikosti originalne zamisli (velikost najmanj 126 X 94 cm, največ 196 X 100 cm). — Model za zletni znak bodi izvršen v sadri svobodne oblike. Ploščica, ki je na njej izdelan, mora biti velika 27 X 36 cm.

Cl. 3. Natečajna dela se morajo poslati s potrdilom Zletnemu odboru (Sletski odbor, Beograd, Palata »Izvozne banke« — Torazije, II. sprat) najkasneje do 15. decembra 1929 do 12. ure. Vsako delo mora biti opremljeno z geslom i z zapечатeno kuvertro z istim geslom. V kuverti mora biti ime in točni naslov natečajnika.

Cl. 4. Žirija, ki jo sestavljajo sedem oseb, od katerih morajo biti štiri likovni umetniki, izreče svojo določitev osem dni po natečajnem roku. — Žirija izbere izmed sebe predsednika. — Člani žirije se ne morajo udeležiti natečaja. Sestava žirije bo objavljena pravočasno.

Cl. 5. Žirija bo postopala ob tem natečaju v smislu pravil za razpisovanje natečajev, ki jih je izdala »Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov«.

Cl. 6. Žirija izbere za izvedbo najboljša dela, in sicer eno delo za plakat, dve deli za znak in tri dela za razglednice. Avtorji izbranih del so dolžni, da ob izvedbi plakata, znakov, odnosno razglednic brez posebnega honorarja vrše nadzor, oziroma po-

pravke in se morajo v ta namen sporazumeti z Zletnim odborom.

Cl. 7. Za najboljša dela so določene nagrade, in sicer: 1. za načrt plakata tri nagrade; prva nagrada za plakat Din 5000.—, druga Din 2000.—, tretja Din 1000.—; 2. za model članskega znaka dve nagradi; prva nagrada Din 1500.—, druga 500.— Din; 3. za model naraščajskega znaka dve nagradi: prva nagrada 1500.— Din, druga 500.— Din; 4. za načrt razglednic tri nagrade: prva 2000.— Din, druga 1000.— Din, tretja 500.— dinarjev. — Te vsote se izplačajo v dveh obrokih: prvi obrok osem dni po odločitvi žirije, drugi obrok takoj, ko bo izvršen prvi izvod plakata, znaka, odnosno razglednice.

Cl. 8. Vsa dela bodo razstavljena v zletni pisarni z zapisnikom žirije takoj, ko pade odločitev. — Nagradjena dela preidejo v last Zletnega odbora, ki mu gre neomejena pravica reprodukcije.

Cl. 9. Dela, ki niso nagradjena, morejo — ako jih Zletni odbor ne odkupi — natečajniki dvigniti mesec dni po razstavi ob povratku potrdila predaje v zletni pisarni. Starešinstvo JSS.

Beležnica

Beležnica.

Danes: Četrtek, 31. oktobra 1929, katoličani: Voibenk, pravoslavni: 18. oktobra, Petar i Luka.

Jutri: Petek, 1. novembra 1929, katoličani: Vsi sveti, pravoslavni: 19. oktobra, Prohor.

Današnje prireditve.

Drama: Naš gospod župnik.
Opera: zaprt.
Kino Matica: Prebujenje (Vilma Banksy).
Kino Ideal: Maže oko. Odkritje Napoleonevega spomenika v Ljubljani.
Predavanje o lužiskih Srbih ob 20. v Narodnem domu.

Prireditve na praznik.

Drama: Nevesta s krono.
Opera: Carmen.
Kino Matica: Prebujenje.
Kino Ideal: Maže oko. Odkritje Napoleonevega spomenika v Ljubljani.
Film ZKD: Zadnji dnevi Pompejev, ob 11. v kinu Matica.

Dozurne lekarne.

Danes: Piccoli, Dumajski cesta, Bakarčić, Sv. Jakoba trg.

Jutri: Babovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta, Hočevar, Sp. Šiška.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormalno razkranjeje in gnulba v črevesju, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistoš kože na obrazu, na hrbtu in prsih čemasti turli, marsikateri katari motne sluznice preidejo z uporabo naravnega »Franz Josefove« grenčice. Številni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franz Josefovo« grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Radioprogram

Radio-Ljubljana

Petek, 1. novembra.

9.30: Prenos cerkvene glasbe; 10: Versko predavanje; 11: Koncert radio-orkestra; 20: Večer žalostink; 21: Koncert radio-orkestra; 22: Časovna napoved in poročila; napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 2. novembra.

12.30: Reprodukciorna glasba; 13: Časovna napoved, borza, reprodukciorna glasba (godbe na pihalo); 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17: Koncert radio-orkestra; 19: Delavska ura; 19.30: Nemščina, poučuje prof. dr. Grafenauer; 20: Resni spevi, poje ga. Medvedova; 21: Koncert radio-orkestra; 22: Časovna napoved in poročila; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Herman Ungar umrl

V ponedeljek je podlegel v praškem sanatoriju operaciji slepiča nemški pisatelj Herman Ungar. Nemško literaturo na Češkoslovaškem je zadel z njegovo prerano smrtjo približno enak udarec, kakor pred petimi leti s smrtjo Františka Kafke.

Ungar je zaslovel s svojo zbirko povesti »Knaben und Mörder«, s katero je 27 letni doktor prava l. 1920 debutiral kot zrel umetnik v pogledih na življenje in v pesniškem izražanju. Mladega pisatelja je pozdravil celo klasični mojster nemške proze T. Mann. In kar si je obetal Mann od njega, je Ungar izpolnil, čeprav ni publiciral svojih del posebno hitro. Oba njegova romana »Die Verstümmelten« in »Die Klasse« sta dokaz zelo globoke in sugestivne umetnosti. Tudi manjša kriminalna študija »Umor kapitana Hanike« je legitimirala pokojnika kot izredno nadarjenega pisatelja. Mnogi kritiki vidijo v Hermanu Ungaru učena slavnega Dostojevskega. Njegovim delom se pozna tudi vpliv slovanskega miljeja, v katerem je preživel svojo mladost. Po njegovih delih v originalu in prevodih Čehi zelo radi segajo.

Nevljuden prodajalec.

Zelo debela dama pride v prodajalno in pravi, da bi rada videla koparno obleko, ki bi ji dobro pristojala. Prodajalec jo nekaj časa gleda, potem na pravi:

— Tako koparno obleko bi tudi jaz rad videl.

Samo v raju mogoče.

— Prijatelj, ali veš, kdo je bil edini možki, ki je bil ljubezni ni lagal?

— No?

— Adam v raju, ko je dejal Evi: Ti si moja edina.

Čuden račun.

— Moderna dekleta niso taka, kakršna so bila dekleta pred 20 leti.

— Vem, da niso, mnoge so pet ali deset let starejše.

Nebo v novembru

Solnce se v novembru vedno bolj spušta pod nebesni ekvator. 1. novembra opoldne je 14° 22' pod njim, 30. novembra popoldne pa že 21° 37'. Začetkom novembra vzhaja solnce ob 6.41 in zahaja ob 16.34. Dan trajaja 9 ur 53 minut. Koncem novembra vzhaja solnce ob 7.26 in zahaja ob 15.59 tako, da trajaja dan 8 ur 33 minut. V novembru se torej dan skrajša za 1 uro 20 minut. 1. novembra nastane delni solnični mrk, ki se bo videl v Atlantskem oceanu, v zapadni in srednji Evropi ter v Afriki in Mali Aziji. V prvi polovici novembra se giblje solnce v znamenju Skorpiona in preide 22. novembra v znamenje Strelca.

Luna se spušta začetkom novembra globoko pod nebesni ekvator in doseže najnižjo lego pod njim 6. novembra, potem se pa vrača in prekorači ekvator 13. novembra. Najvišjo lego nad njim doseže 19. novembra, potem ga pa ponovno prekorači 26. novembra. Lunine faze bodo: mlaj 1. novembra ob 13.01, prvi krajec 9. novembra ob 15.10, ščip 17. novembra ob 1.14 in zadnji krajec 24. novembra ob 17.4. Najbolje zemlji bo luna 7. novembra ob 12, najbolj oddaljena od nje pa 19. novembra ob 7. V noči od 16. na 17. novembra zakrije luna polsenca naše zemlje. Za ta pojav, ki ni tako zanimiv, kakor lunin mrk, se navadno nihče ne zmeni, dasi zasluži več pozornosti. Seveda ne smemo pričakovati, da bi bila luna tako zasenčena, kakor pri popolnem mrku. Če bo jasno, se bo videla luna v sredini, posebno pa okrog spodnjega roba, nekoliko temnejša. Polsenca naše zemlje začne zakrivati luno ob 22.05 in izgine ob 2. Ta zanimiv nebesni pojav se bo videl tudi s prostim očesom, seveda če bo nebo jasno.

Planeti. Merkur se vidi začetkom novembra na jutranjem nebu. Najlepše se vidi okrog 6. zjutraj, ko je kakih 10 stopinj nad obzorjem.

Venera žari še vedno na jutranjem nebu. Vzhaja vedno pozneje tako, da bo kmalu izgignila v solničnih žarkih. Zdal je že močno oddaljena od naše zemlje tako, da je z manjšimi daljnogledi ni mogoče dobro opazovati.

Mars je preblizu solca, da bi ga videli.

Jupiter se vidi vso noč. Začetkom novembra vzhaja ob 18.30, koncem novembra pa že po 16. uri. Z daljnogledom, ki poveča 40-krat, ga vidimo kakor luno

s prostim očesom.

Saturn zahaja kmalu po solnčnem zahodu in ga torej praktično ni mogoče opazovati.

Uran je v sovezdju Rib in zahaja v drugi polovici noči. Opazovanje Urana in Neptuna v novembru za amaterje nima pomena.

Meteorii: Med 14. in 16. novembrom stoji v akcijo roj Leonid z radianom v sovezdju Leva. Ta roj gre po poti Templeovega kometa in rabi za svoj veletič 33 let. Drugi znan roj Andromenid stoji v akcijo med 20. in 24. novembrom. To so ostanke Bielovega kometa, ki je razpadel v drugi polovici preteklega stoletja. Lega zvezdnega firmamenta začetkom novembra ob 21, sredi novembra ob 20 in koncem novembra ob 19; na severovzhodu vzhajajo Dvojčki, dalje proti vzhodu se vidi Bik, nad njim sta Kočijaž in Perzeus, v zenitu pa Kassiopea. Na jugovzhodu tik nad obzorjem je Kit, nad njim pa Oven in Andromeda. Na jugu se vidi roj Ribe in Pegaz, na jugozapadu se nagibata k obzorju Vodnar in Kozorog, dalje proti zapadu so Orel, Delfin in Labod. Na severozapadu se bliža obzorju Herkules, nad njim stoji Lira, tik nad severnim obzorjem pa Velika Medvedica.

Trma madžarskih jetnikov

Gladovna stavka političnih jetnikov v madžarskih ječah se nadaljuje kljub prizadevanju jetniške uprave, da bi kaznjencev umetno hranili. Večino kaznjencev je uprava disciplinarno kaznovala, ker niso hoteli jesti. Nekateri so dobili teden dni temnice. Jetnik Aleksander Löwy, ki je po polomu komunizma pobegnil in se vrnil šele leta 1925, pa je bil takoj obsojen na 15 let težke ječe, je tako dolgo odklanjal vsako jed, da je od lakote umrl.

Kaznjencu Francu Litzmannu se je posrečilo pobegniti iz celice. Ker pa ni mogel iz kaznilnice, je splezal na vrh 26 m visokega stola in izjavil, da ne spleza nazaj, dokler uprava ne bo lepše ravnala s političnimi kaznjenci. Gasilci so mu hoteli pregnati trmo z mrzlo vodo in so ga polivali dve uri, toda mož je kljub temu ostal vso noč na nevarnem kraju. Šele zjutraj so vsega izmučenega potegnili s stola in ga odpeljali v bolnico, kjer je dobil težko vnetje pljuč.

Dnevne vesti.

— Vse čitatelje »Slov. Narod« v Dolenjem Logatcu in na Vrhniki obveščamo, da se bo dobil ob 2. novembra dalje »Slov. Narod« v prodaji še istega dne takoj ob prihodu popoldanskega avtobusa in sicer na Vrhniki v glavni zalogi tobaka in v trgovini g. Vladimira Šrbeča, v Dolenjem Logatcu pa pri g. Smoletu, glavna zalogi tobaka. — Uprava »Slov. Narod«.

— Promocija. Danes popoldne sta bila na zagrebški univerzi promovirana za doktorja vsega zdravilstva abs. med. g. Mirko Karlin iz Ljubljane in Janez Gantar iz Smlednika. Cestitamo.

— Iz zdravniške službe. Za zdravniško Higijensko zavoda v Ljubljani je imenovana zdravnica centralnega Higijenskega zavoda v Beogradu dr. Milica Petrović; sprejeta je ostavka, ki sta jo podala na državno službo sreski sanitetni referent v Šmarju pri Jelšah dr. Josip Glančnik in sreski sanitetni referent v Laškem dr. Anton Čede.

— Carinjenje blaga na carinarnici na Jesenicah. Zveza trgovskih gremijev za Dravsko banovino v Ljubljani je svoječasno na prošnjo podpornega gremija trgovcev v Škofji Loki intervenirala pri ministrstvu financ, oddelku za carine v Beogradu, da bi blago, ki prihaja preko Jesenic na trgove v krajih, med Jesenicami in Ljubljano, carinila carinarnica na Jesenicah in ne, kakor doslej, carinarnica v Ljubljani. Carinjenje blaga v Ljubljani je povzročilo trgovcem v teh krajih višje prevozne stroške, ker je moralo blago najprej na carinarnico v Ljubljano in potem zopet po isti poti nazaj na namembno postajo. Ministrstvo financ je prošnjo ugodilo in izdalo odlok, da more carinarnica na Jesenicah, poleg določenega ji delokroga cariniti v bodoče tudi blago, katero imajo pravico cariniti glavne carinarnice 1. reda, in sicer le za trgovce in industrijska podjetja v krajih, ki leže med Jesenicami in Ljubljano.

— Društvo prijateljev Anglije v Zagrebu. V tork je bilo ustanovljeno v Zagrebu »Društvo prijateljev Anglije«, katerega namen je poglobiti prijateljske stike med Anglijo in Jugoslovani, obveščati našo javnost o razmerah v Angliji, angleško pa o naših. Zbirati vse elemente v Jugoslaviji, ki se zanimajo za Anglijo, sodelovati z vsemi sorodnimi društvi in ustanovami v Jugoslaviji in Angliji, vzdrževati čim tesnejše stike z »Jugoslav-Society of Great Britain« v Londonu in širiti pri nas zanimanje za angleščino in literaturo, med Anglijo pa za srbohrvatski in slovenski jezik in literaturo. Za predsednika je bil izvoljen zagrebški župan dr. Srkulj, za podpredsednika pa kipar Ivan Meštrovič in predsednik Zbornice za TOI dr. Milan Vrbanič.

— Za povzdigo našega turizma. V prvi polovici novembra bo imela zveza za pospeševanje turizma na gornjem Jadranu na Sušaku redno glavno skupščino, na kateri bo razpravljala o nadaljnjem delu za povzdigo našega turizma na podlagi letošnjih izkušenj. Skupščina se udeležita tudi ministrstva trgovine in socialne politike.

— Nove telefonske proge. Ministrstvo javnih del je uvedlo nove telefonske proge med Beogradom, Novim Sadom in Subotico z ene in Brnom z druge strani, med Ljubljano in Prostějovim, med Bledom in Hofgastinom ter med Sekičem in Budimpešto.

— Mednarodni promet poštarnih paketov. Lani je šlo preko pošte Ljubljana 2 v Italijo 1259 poštarnih paketov, v Francijo 2396, v Švico 186, na Holandsko 2, na Portugalsko 2, v Rusijo 5, v Španijo 39, v Belgijo 78, na Madžarsko 339, v Zedinjene države 253, v druge ameriške države 128, v Azijo 157, v Afriko 250, v Avstralijo 88; preko pošte Maribor 2 v Avstrijo 15.276, v Nemčijo 17.427, na Češkoslovaško 4.280, v Francijo 17.26, v Anglijo 987, v Švico 1824, na Poljsko 179, na Holandsko 249, na Dansko 416, v Estonijo 45, v Litvo 31, v Latvijo 22, na Finsko 34, na Norveško 169, na Portugalsko 112, v Rusijo 210, v Španijo 1, na Švedsko 163, v Danzig 10, v Luksemburg 24, v Belgijo 288, na Madžarsko 147, v Zedinjene države 1641, v druge ameriške države 296, v Azijo 54, v Afriko 21, v Avstralijo 9; preko pošte Jesenice v Avstrijo 78, v Nemčijo 241, v Francijo 449, v Anglijo 50, v Švico 27, v Belgijo 2, v ameriške države (brez Zedinjenih držav) 2.

— Višinski rekord našega pilota. V pomorski zrakoplovni šoli v Divuljah je dosegel te dni poročnik korvete Evgen Šostarič na šolskem letalu »Ikarus« višinski rekord. Pri polaganju izpita se je dvignil 6720 m visoko.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačna in deževna. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 15, v Sarajevu 12, v Mariboru 9, v Ljubljani 7,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,1 mm. temperatura je znašala 6 stopinj.

— Smrtna kosa. Na Kodeljevem pri Ljubljani je umrl včeraj trgovec in posestnik g. Ivan Troha. Pogreb bo jutri ob 11 dopoldne s Kodeljevega št. 262. Blag mu spomin! Teško prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— Dr. Cerinove slovenske pesmi so ravnokar izšle. Zvezek »Miljenici« obsega 15 pesmi, »Z vrela ljubavi« pa 17. — Prvi stane 32 Din, drugi 40 Din. Dobe se v vseh knjigarnah.

— Zagonetna smrt Branke Lovrenčičeve. Poročilo smo že, da so v ponedeljek iz Save potegnili truplo mlade utopljenke, katero so identificirali z 20-letno gledališko igralko Branko Lovrenčičevo, rodno Slovenko. Vzrok samomora je bila baje nesrečna ljubez. Te dni pa so se po Zagrebu razširile vesti, da Branka ni izvršila samomora, marveč da je najbrž postala žrtev zločina. Baje jo je nekdo pahnul v Savo. Pri obdukciji trupla sicer niso opazili nobenih znakov nasilja, vendar ni izključeno, da se je hotel ljubimec Branke odkrižati, ker je bila noseča.

— Nadaljevanje romana »Črna maska« smo morali danes zaradi pomanjkanja prostora izpustiti.

— Še o graškem zločinu. Graški listi poročajo, da morilec Model pri zaslišanju ni pokazal nobenih znakov kesanja. Izgovarjal se je, da je bila njegova pastorka zadnje čase zelo predrzna in lažniva. Zanimal je, da je imel namen posiliti jo, toda Gerechtikovi, kamor se je nesrečna mladenka zatekla, so izpovedali, da je Helena dejala, da jo hoče očim posiliti. Baje je dekle sosedom že večkrat dejalo, da jo očim zalezuje. Policija je o zločinu obvestila mater nesrečne žrtve, ki se je usodnega dne mudila v Teharijih pri Celju. Priče so izpovedale, da je Model zelo strog in surov mož. Radi težke telesne poškodbe je bil že dvakrat kaznovan. Leta 1903 je bil obsojen na 13 mesecev, leta 1912 pa na šest mesecev težke ječe. Policija izroči morilca danes sodišču. Pri obdukciji trupla so ugotovili, da sta dekle zadeli dve krogli, ena ji je prodrla pljuča, druga je šla skozi srce v jetra.

Kino DVOR LJUBLJANSKI

Samo še danes! Do sedaj so vsi bili zanižani do solz!

Al Jolson — pevec Jazza

je neprekosljiv! V tem so si edini vsi občevalci!

Ne zamudite zadnje prilike!

Ob 4., 7., 9., 11.

— Mož oslepil svojo ženo. Epilog grozne rodbinske tragedije se je odigral te dni pred subotiskim sodiščem. Zagovalar se je Zika Jovanović, upravitelj pošte v Vrhniki v Sremlu. V aprilu je med prepričnim trikrat ustrelil na svojo ženo, tako da je reva uspešna. Pri razpravi se je Jovanović zagovalar, da mu je bila žena že kot ljubica nezvesta in ga varala z drugimi. Žena je pa trdila, da jo je mož čisto brez povišja pretepal in ji na vse mogoče načine grenil življenje. Izpoved mlade, lepe in inteligentne žene je vzbudila splošno sočutje. Ko jo je sodnik vprašal, če želi, naj bo mož obsojen, je dejala, da naj ga strogo sodijo, če ga pa sodišče noče obsoditi, naj ga sodi sam bog. Sodišče je Jovanoviča obsodilo na 6 let ječe.

— Krvava ljubavna tragedija. V selu Burč pri Krnjaku blizu Karlovca se je te dni odigrala krvava ljubavna tragedija. Seljak Jovan Kokijer je nedavno vzel k sebi ločeno ženo Marto Lončar, s katero je živel na »koruzi«. Marta je bila prava klepetulja in posledica so bili prepri v hiši. Jovanov brat Cvijo je kmalu zapustil hišo, pa tudi Kokijer ni dobro živel s svojo priljubljenico. Prepri so bili na dnevnem redu, zlasti, ker je bila Marta precej ljubosumna in je Jovanu čisto očitala, da je imel pred njo kar dve priljubljeni v hiši. V tork popoldne sta se zopet sprla. Jovan se je naveličal gobeždanja in je začel prilježno pretepati. Razjarjena je ljubica poletnila iz predala nož in sunila Jova trikrat v vrat ter mu prerežala grlo. Smrtno ranjen je Kokijer pograbil sekirko in udaril Lončarjevo s tako silo, da ji je prekalil glavo. Marta je bila takoj mrtva, Kokijer pa so prepeljali v bolnico v Karlovac, kjer je včeraj težkim poškodbam podlegel.

— Zastrupljen s pokvarjeno pijačo. V sarajevski bolnici je včeraj umrl okrajni sodnik Gorgije Stremo iz Foče. Podlegel je zastrupljenju s pokvarjeno pijačo. Dva dni poprej je namreč v neki gostilni popival s svojim tovarišem, pa mu je takoj postalo slabo. Tudi prijatelj je tožil o bolečinah v želodcu, vendar je krizo prebolel. Policija je uvedla preiskavo, da ugotovi vzrok nenavadne smrti.

— Tri težke nesreče. Franc Peterka, 49-letni progovni delavec državne železnice, je imel včeraj opravka na progi. Popoldne je delal na prelazu Dunajske ceste, ko je nenadoma privozila ranžirna lokomotiva za njim. Peterka je menda ni čul in ni opazil preteče nevarnosti. Stroj ga je pahnul s proge, tako da je priletel na obraz. Suneč je bil tako silen, da je nezavesten obeležal. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico. Njegovo stanje je zelo kritično. — Tudi v Mostah se je včeraj dopoldne pripetila precej težka nesreča. Posesnica Katarina Urbanec, stara 62 let, je na dvorišču padla z voza. Priletela je naravnost na glavo in nezavestna obeležala. Popoldne so jo domači prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da ima pretresene možgane. — Posesnik Anton Jurkovič z Mozla pri Kočevju je včeraj tako nesrečno v gozdu padel, da si je zlomil desno nogo. Tudi njega so prepeljali v bolnico.

Iz Ljubljane

— Ij Nove telefonske številke mestnega magistrata v Ljubljani. Zaradi instalacije večkratnih kontaktov v avtomatski centrali, je nastala tehnična potreba, da se sedanje številke nišne telefonske centrale mestnega magistrata na mestnem trgu izpremenijo. Namesto sedanjih števil 2012, 2069, 2093, 2101, 2144, 2241, 2241, in 2650 ima hišna centrala magistrata od 1. novembra t. l. tele zaporedne številke: 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028 in 3029. Na teh številkah se lahko pokličejo od 1. junija do 20 ure zvečer vsi magistratni uradi in ustanove, ki nimajo svojih lastnih števil in ki niso označene v telefonskem imeniku. Od 20. zvečer pa do 8. ure jutratja so napravljene tele direktne nočne zveze: Mestni gasilci imajo štev. 3022, mestna elektrarna štev. 3025, mestni blevi štev. 3026, mestna klavirica štev. 3027,

mestna stražnica štev. 3028 in g. inž. Prevlošek (stan.) 3029. Sedanji naročniki štev. 3022, g. Rozman Ivan ima novo številko 3011, naročnik 3023, Slovenska matica pa novo štev. 3043.

— Ij Pojasnilo. Zadržni smo priobčili notico »Prekmalu so se preselili«, v kateri je bilo rečeno, da v poslovnih prostorih palače Pošte hranilnice še ne kurijo, ker kolli za centralno kurjavo še niso montirani. Resnici na ljubo ugotavljamo, da so kolli na stavbi že od decembra lanskega leta, pa jih podjetje »Obnova« še ni mogla montirati, ker neprestano nagaja talna voda.

Konrad Veidt

— jutri! —
Telefon 2730. Kino »DVOR«

— Ij Plesna šola TKD Atene je zelo priporočljiva naši mladini, ker se vrši pod nadzorstvom staršev in pedagogov. Plesna vzgoja današnjih dni stremi za tem, da da priliko izživljanja naravnemu ritmičnemu nagonu posameznika in celih skupin. Priročno nagnjenje moramo pa že v zgodnji mladosti pravilno usmeriti, da pride do onega umetnostnega izraza, ki poveljuje človeško delo. Plesni tečaji Atene so dobra priprava za deklice in dečke za kasnejše skupne dijaške plesne vaje. Gracija telesa se mora prigrizgiti v nežni starosti, ako človeku manjka. Opozorjamo na vpisovalnice, ki se vrši v ponedeljek, 4. novembra od 18. do pol 20. ure v zeleni dvorani hotela »Union«.

— Ij Stalna higijenska razstava v Ljubljani bo od jutri do preklica zaprta radi preuredbe in izpopolnitve.

— Ij Zadnji dnevi Pompejev. II. del. Na vseobčo zahtevo občinstva ponavilja ZKD II. del in konec velikega historijskega filma »Zadnji dnevi Pompejev« še jutri na praznik Vseh svetnikov, v petek 1. novembra ob 11. uri dop. S tem je ustrelega ZKD tudi pretežni večini one publike, ki si je ogledala preteklo nedeljo prvi del filma in radi neugodnih ur ob delavnih ni mogla ogledati še konca, ki je po svojih krasnih in senzacionalnih prizorih izbruh ognjenika in pokončanja cvetočih rimskih mest še mnogo zanimivejši od prvega dela in tedaj tembolj ogleda vreden. Nihče naj torej ne zamudi zadnje prilike in naj te predstave v Elitnem kinu Matica ne zamudi. V soboto in nedeljo dne 2. in 3. novembra je še popolnoma nov spored in sicer »Dantejev pekel«, gigantsko filmsko delo posneto po svetovno znani pesnitvi film torej, ki bo istokot vzbudil vseobče zanimanje občinstva.

— Ij Gospodinj in onim, ki hočejo dobre gospodinj postati! V tork 5. novembra se ob 4 popoldne prične dnevi, ob 8 zvečer pa večerni tridenesni tečaj za gospe in gospodične o finem serviranju, pripravljanju obedov ter finem vedenju. Tečaj se vrši v zeleni dvorani Uniona. Tečajne izkaznice se dobijo proti Din 100 za cel tečaj v Matični knjigarni. Tečaj vodi strokovnjakinja Helena Weyam iz Düsseldorfa.

— Ij Razstava ženskih ročnih del pri firmi M. Drenik, Kongresni trg 7 na dan vseh Svetih in vsako nedeljo do Božiča.

— Ij Poprava železniškega mostu preko Martinove ceste. Zaradi vlaganja popravljene mostne konstrukcije in odstranjanja slabe železne konstrukcije preko Martinove ceste (Kette-Murnove) bo 5. in 6. novembra prehod pod železniškim mostom za pešce in vozila zaprt od 7. do 17.

Najmodernejši damski plašči

zimski zelo trpežni in topli . . . od Din 350 naprej
modni velur in kasha s kožo . . .
hvalno od Din 480 naprej
fini rips, svilena podlaga, z . . .
vatelinom od Din 780 naprej
otroški od 2 let dalje v vseh . . .
velikostih od Din 120 naprej
Predno se odločite za nakup si oglejte blago in . . .
ceno v izložbah pri:

F. in I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.

Lastna izdelava po dunajskih modelih!

— Ij Zadruga mesarjev in prekajevalcev v Ljubljani obvešča občinstvo, da bodo od 1. novembra letos do 1. marca 1930. mesarske obratovalnice ob nedeljah ves dan zaprte, zato pa ob sobotah odprte do 19.

— Ij Tretji družabni večer društva »Merkur« v Ljubljani bo prihodnje sredo 6. novembra ob pol 9. zvečer v restavraciji »Zvezda«. Razen drugega sporeda, ki je mnogovrsten in zanimiv, pride na vrsto predavanje »Od smreke do svile«. O tem aktualnem vprašanju v današnji dobi, ob igri umetna sila vedno večji vlogi, je obljubil predavati naš odlični kemik, vseučil. profesor gosp. dr. Maks Samec. Družabni večeri društva »Merkur« zvečani z zanimivimi predavanji, so se hitro vživel ter postali priljubljeno zbirališče ljubljanske družbe.

— Ij 10letnica pevskega zbora Krakovo-Trnovo. Agilni pevski zbor Krakovo-Trnovo v Ljubljani bo praznoval v ponedeljek, 4. novembra 10 letnico svojega društvenega obstoja in pevskega delovanja s slavnostnim koncertom, katerega bo dirigiral zborovodja g. Premelj Mirko v Filharmonični dvorani. Pevski zbor sam (moški zbor) nastopi s celo vrsto skladb novejših slovenske literature in z nekaterimi koroškimi narodnimi. Na koncertu bo sodeloval iz posebne naklonjenosti do društva g. Leopold Kovač, ki nam zapoje tri operne arije. Tenorista Kovač bo spremljal na klavirju kapelnik g. Heri Svetel. Predprodaja vstopnic v ponedeljek 4. t. m. ves dan v Matični knjigarni.

— Ij Opozorjamo na današnji oglas gostilne »Pri Tičku na gričku«.

— Ij Da čim temeljitje in pravočasno ispravnino svoje bogate zalogo blaga za zimske suknje, plašče obleke itd. je trdnja prav na Kongresnem trgu 15 že sedaj pravo znano zbirališče. Imejte pri nakupu to v vidu.

Ni se treba truditi.

- Zakaj pišete po cele dneve?
- Pisatelji sem in romane pišem.
- Saj jih dobite v knjigarni za mal denar.

ODOL

Čistilna-osvežujoča-štedljiva

Tipi okoli Prešernovega spomenika

Ljubljana ima mnogo originalnih tipov, ki se zbirajo v Zvezdi, v Tivoliju in pred Prešernovim spomenikom

Ljubljana, 31. oktobra.

Okoli Prešernovega spomenika na Marjinem trgu se zbirajo tipi, kakršne vidimo tudi v Zvezdi ali Tivoliju. Vidi jih ob vsaki uri in vsakem vremenu okoli spomenika, kramljajo med seboj in ugibajo, sklepajo, se jeze in razburjajo. Med njimi so zanimivi in originalni ljudje, vredni, da bi jih človek naslikal in ovekovečil. Takoj pa ločim med stalnimi gosti okoli spomenika Franceta Prešerna tri skupine, katerih vsaka po svoje izpolnjuje svoj dnevni red. To so vpokojenci, postreščki in šoferji. Razen teh so zatasi gostje okoli spomenika še najrazličnejši drugi ljudje. Nekatere gospodinj se ustavijo redno vsako jutro pred spomenikom in pokramljajo med seboj, služkinje in kuharice se malo ozro okoli, kajti tu ponavadi srečajo svoje fante in se jim samo pomembno posamejejo ali pa z njimi malo pokramljajo. Ko se zmračí, opazi dekleta, ki nestrpno čakajo, kajti Prešernov spomenik je že nekaj let priljubljen prostor za rendez-vous za one parčke, ki se od tu napotijo tja za Ljubljano ali po Sv. Petra cesti do kavarne Central ali še naprej tja do Vodmata.

Tipi okoli Prešerna so torej pestri in številni.

O burji, mizeriji in gobah

Po dva in dva ali pa tudi v skupinah po trije, štirje in več postajajo pred spomenikom ali posedajo na klopi pred njim vpokojenci. Ljubljana je vedno večja in z njo se veča tudi število vpokojencev. Zbirajo se na določenih prostorih, kakor v Zvezdi, v Tivoliju, pred Prešernom in morda še kje drugje. Posebno imenitni so oni v Zvezdi. Imajo že svojo tradicijo, se snidejo in pomenijo, vse strogo po dnevnem redu potem pa odprejo promeno po vsem Kongresnem trgu. Počasi, predurano, letam in izkušnjem primerno stopajo gor in dol, živahno gestikulirajo, tu pa tam postojajo, kakor pogovor nanesse na posebno važne probleme, ki jih ni mogoče rešiti kar tako mimogrede.

Prešernovi vpokojenci imajo zopet druge navade. Snidejo se pač pred spomenikom in se pomenijo včasih kramljajo po uro in več, kakor je pač problem dnevnega reda.

Zdajle ob tem času je na programu kot novost jesenska burja in bližajoča se zima. Kot postaršana točka so še vedno aktualne gobe, poleg vedno zanimivega in aktualnega problema o žalostnem stanju vpokojencev sploh. To je vprašanje, ki ga vsi vpokojenci obravnavajo vsak dan, s katerim začno in zaključijo svoje debate. Da ne postanejo pomeniki predolgočasni, vpletajo vmes zanimivosti dneva in sezone.

Prvi nosi še pelerino, drugi pa že sukno. Lepo se pozdravita in oba hkrati ozreta proti nebu.

— Ja, se že čuti, že piha burja, kmalu bo meg, kmalu. Ali se kaj bojiš?

— Kaj bi se ga bal, če se ga bojim ali pa ne, pride, mora priti. Burjo čutim pa tudi jaz. Kar do kože že pride.

— No ja, kaj hočemo.

— I seveda, tako mora biti.

Oba umolkmeta in se zamislita. Zima se bliža, morda nimata doma ne premoga, ne drv.

— Človek je upal in upal, da bo na starost bolje, pa je slabo, kakor še nikoli.

— No ja, kaj hočemo! Prideš kaj na Večno pot?

— I seveda pridem, saj hodim vsak dan tja.

— Ali je še kaj gob tam okoli?

— Ja, gob pa ni več. Iščem jih še tri dni, pa ne najdem nobene več.

— No ja, kaj hočemo.

— Ampak včeraj sem srečal dve ženski; saj veš, da imajo ženske dober nos za gobe; imeli sta v košarici rdeče gobe, pa sem ju vprašal, če so vitne. Ništa odgovorili, kakor bi se sramovali.

— Ker ništa vedeli, ali so prave ali ne.

— Najbrž, tako se mi je zdelo, kakor bi se sramovali.

— Človek je upal, da bo kaj bolje, na, pa je vedno slabše. Ja, že diši po snegu, burja, burja.

O davkih, postopakah in krivici

Postreščki so deljeni navadno v dve skupini pred Prešernovim spomenikom. Prva stoji na severni strani in se ozira po Miklošičev cesti, druga pa na južni in prikačuje zasluzka od Prešernove in Wolflove ulice. Prevod zaposleni naši postreščki res niso. Pred Prešernom jih je kakih deset. Špeditivno pozdravljajo krivonose gospode, katerim so nosili včeraj ali predvčerajšnjim koveče s kolodvoru ali iz trgovine v trgovino. Gospodje jim malomarno odzdravljajo. Lepo navado imajo naši postreščki, da te pozdravljajo včasih še ves teden ali mesec po dnevu, ko si jim dal kovača ker so ti pomagali nesti koveč na kolodvor. Tudi sponoznajo se te dobro.

— Za vse smo odgovorni, če se kaj ubi-je ali polomi, moramo plačati, in davke moramo plačevati, zasluzka nam pa ne dajo. Rajši vzamejo postopače, ker so cenejši in jim polovico pobijejo pri selitvi. Ali pa kajence, ki tudi niso boljši. Mi pa plačujemo davke. To ni prav, to je krivica.

— Tisti na Starem trgu sem pa privoščil. Najela je postopača, ker je bila prelakomna, da bi plačala nas, ki smo od toh, pri selitvi. Postopač ji je polomil pohištvo

in ukradel še 3000 Din. Potem jo je odkuril.

— Kakor oni za Bežigradom, ki se je selil in najel druge, končno je pa le nas poklical, ker z onimi ni ničesar opravil.

— Ja, za davke nas pa poznajo, to ni prav.

O krizih in težavah šoferskega stanu

Po trije ali štirje avtobusi stoje vedno pri Prešernovem spomeniku. Tu imajo postajališče avtobusi podjetnikov Grada, Pečnikarja in Magistra. Gradovi avtobusi vozijo do Kašija, Pečnikarjevi do Grosuplja, Magistrali pa do St. Lenarta.

Ljudje čakajo včasih kar v gruči na avtobuse. Pri trgovini Urbanc pa stoji avtobus za Tržič. Promet na Marjinem trgu je torej vedno večji. To je poleg križišča pred glavno pošto in kavarno Evropo tretje najpomembnejše križišče v Ljubljani. Straznik nima malo posla, ko pridre avtobusi vseh treh podjetnikov in še druga vozila iz Prešernove, Miklošičeve, St. Peterske, Wolflove in Stritarjeve ulice hkrati.

Šoferji, ki tvorijo zopet skupino zase, kadar stoje vsi trije avtobusi pred spomenikom, se menijo samo o krizih in težavah šoferskega stanu.

— Tukaj pogled, davi pri Mostah sem karamboliral s kolezarjem. Ta nerodnej je mislil, da je vsa cesta njegova. Vozil sem pravilno po desni strani, on pa tudi. Ne pomaga ne hupa, ne križanje.

— Pa si ga zvrnil?

— Telebnil je v jarek, pa se je samo po nosu opraskal. Kolo se mu je tudi polomilo.

— Polica je bil seveda takoj zraven.

— Se pošušati me ni hotel. »Sem že videl, kako je bilo,« je rekel.

Kriv bom seveda jaz. Je vedno tako. Šofer je vedno kriv.

— Jaz sem imel pa sitnosti zaradi nekake poba. Moral sem ustaviti in ga postaviti e ceste na trotar. Za uspeha sem ga tudi prijel. Pa sta že nad mano mati in oče: »Vi nimate pravice pretepati našega otroka!«

Naj skrbje, da se ne bodo potepali po ulici. Če bo nesreča, bo šofer kriv, nihče drugi.

— Šofer je vedno kriv.

— Pojdimo, pojdimo, je čas.

Šoferji odpelejo in ko se vrnejo si pripovedujejo nove dogodivščine, ki so jih doživeli med vožnjo.

Iz Celja

—c Dva kulturna dogodka v Celju. V ponedeljek 4. novembra zvečer ob 20. goštie v celjskem Mestnem gledališču mariborsko Narodno gledališče z znano Lenarjevo opero »Piskrovec«. Je to druga letošnja abonmentska predstava v Celju. V četrtek 7. novembra zvečer na prireditvi v Mestnem gledališču znani Brandlov - trio izbran koncert. Vstopnice se dobivajo v knjigarni Goričar & Leskovšek na Kralja Petra cesti. Podroben spored koncerta je razviden iz lepakov.

—c Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v tork 5. novembra dopoldne v posvetovalnici Gremija trgovcev Celje v Razlagovi ulici 8.

—c Štetje obiskovalcev grobov v Celju na dan Vseh svetnikov popoldne bodo izvršili na okoliškem pokopališču podružnica Jugoslovanske Maticе v Celju, na mestnem pokopališču pa krajevni odbor Rdečega križa in zastopstvo mestnih revežev. Vsak obiskovalec pokopališča naj spusti v nabiralnik pri vходу na pokopališče kak novic in bo s tem omogočil štetje, obenem pa prispeval za narodne, oziroma humanitarne namene.

—c Celjska mestna elektrarna se je preselila v svojo novo palačo »Pri kroni« na Ljubljanski cesti s prodajalno in pisarnami vred Stranke naj se ne oglašajo več v bivših lokalih v Gosposki ulici.

Iz Trbovelj

ZA ZIMSKE SUKNJE

najmodernejša angleška in češka
sukna v največji izbiri pri

NOVAK - LJUBLJANA
KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

specijalna trgovina sukna

ZELO ZNIŽANE CENE!

Naznanilo.

Najvljudneje naznanjam vsem veleccenim številnim odjemalcem, trgovskim prijateljem ter dobaviteljem, da bom vodila po mojem pokojnem soprogu ustanovljeno **manufakturno, modno in konfekcijsko trgovino**

tvrdko Drago Schvab
Ljubljana, Dvorni trg šte. 3

v nadalje, in to v polnem dosedanjem obsegu in pod istim naslovom tvrdke. Zagotovila sem si dosedanje tvrdkino strokovno osobje, katero bom po potrebi izpopolnila. Polagala bom vso skrb najvestnejši postrežbi državnega in zasebnega uradništva ter inteligenci na deželi, in to tem lažje, ker imam zagotovila znamenitih svetovnih naših dosedanjih dobaviteljev, da bodo i v bodoče polagali največjo pažnjo dobavam naši tvrdki tako v kvaliteti, kakor v ugodni ceni.

Z ozirom na to morem že danes zagotoviti vse naše dosedanje naročnike, da bodo v bodoče v našem podjetju najugodnejše kupovali vse oblačilne predmete ter jih uljudno prosim, da preneso zaupanje, katerega so s stalnim naročanjem izkazovali mojemu pokojnemu soprogu, name.

V velik krog naših stalnih odjemalcev, si dovoljujem pri tej priliki povabiti še vse one, ki polagajo važnost na solidna oblačila ter na nizke, ustrežajoče cene.

JELKA SCHWAB.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah.
Za odgovor znamko! -- Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo -- Najmanjši oglas Din 5 --

Kot sestanovalko

sprejemam solidno žensko.

Veliko močno mizo
prodam istotam. Naslov v upravit.
»Slov. Naroda«. 2369

Arondiran gozd

90 ha na prodaj. Ponudbe pod »St.
18/2361« na upravo »Slov. Naroda«.

Meblovano sobo

s separatnim vzhodom oddam gos-
podu. Naslov se izve v oglasnem
oddelku »Slov. Naroda«. 2363

Jabolka

zimsko sadje od Din 150 navzgor,
tudi najboljšo namizno sadje, nudi
Amalija Lottspeich, Rimske To-
pice. 2359

20odstotne kronske bone

cupuje Pučka štedionica, založni
zavod d. d., Osijek, Desetičina ul.
27. 97-L

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccoli-ja
v Ljubljani krepča oslabele, malo-
krvne, odrasle in otroke. 87-L

„POSEST“

Realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana,
Miklošičeva cesta 4.

proda:

Vilo, enodružinsko, enonadstrop-
no, novozidano, 880 m² vrta, takoj
stanovanje, blizu Tobačne tovar-
ne, Din 210.000.—

Vilo, enonadstropno, novozidano,
5 sob, kopalnica, vse pritlikline,
1000 m² vrta, pri Obrtni šoli, Din
330.000.—

Vilo, enonadstropno, novozidano,
dristanovaniško, mestni del Rožne
doline, vrt, Din 280.000.—

Hišo, enonadstropno, predvojno,
6 stanovanj, 1400 m² vrta, Trnovo,
Din 225.000.—

Hišo, novozidano, visokopritlič-
no, 2500 m² vrta, Sp. Šiška, Din
200.000.—

Hišo, novozidano, visokopritlič-
no, 3 sobe, pritlikline, velik vrt, Sp.
Šiška, Din 170.000.—

Hišo, enonadstropno, novozidano,
4 stanovanja, prostoren vrt, Glin-
ce, Din 170.000.—

Hišo, visokopritlično, novozida-
no, 6 stanovanj, vrt, dvorišče, tik
Tržaške ceste, Glince, Din 160.000.—

Hišo, novozidano, enonadstrop-
no, 4 stanovanja, blizu tramvaja,
Din 180.000.—

Stavbišče 1200 m², Bežigrad, po
Din 45.—

2 parceli, skupno 2600 m², Vodo-
vodna cesta, po Din 30.—

Gostilniško poslopje, 9 sob, vrt,
njlve, travniki, gospodarsko po-
slopje, gostilniški inventar, prome-
ten kraj Notranjske, Din 130.000.—

Zaga na električni pogon, bene-
čanka na več listov, cirkularna,
velik promet, blizu kolodvora, No-
tranjsko, veliko zemljišče, Din
125.000.—

Hišo, enonadstropno, gospodar-
ska poslopja, vrt, pri Igu, Din
53.000.—

Izven tega v mestu in predmest-
jih večje število stanovanjskih, tr-
govskih, gostilniških hiš, stavbi-
šča, na deželi kmetijska in velepo-
srestva, industrije itd. v največji
izbiri.

Dve sobi

s souporabo kuhinje in pritliklin na
periferiji mesta oddam za takoj.
Ponudbe pod »Stanovanje«/2351
na upravo »Slov. Naroda«.

Klaviroje

strokovno uglašuje in popravlja G.
JURASEK, Ljubljana, Ključavničar-
ska ulica 3, Mestni trg 22. 92-L

Pletenje nogavic

na stroj šte. 8 in na šte. 10 od-
dam na dom. Naslov v uprav.
»Slov. Naroda«. 2311

Pletilje

dobro izveščane sprejem v stal-
nu službo, eventualno s hrano v hiši.
Naslov v uprav. »Slov. Naroda«. 2312

Na obroke

kupite po originalnih cenah vse
predmete, ako se obrnete na Kre-
ditno zadrugo detaljnih trgovcev,
Ljubljana, Cigaletova ul. 1. 80/L

Zobotehnik

perfekten v kavčuku in zlatu, več
operativnega dela, išče službe. —
Ponudbe pod »Zobotehnik 2348« na
upravo »Slov. Naroda«.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo in
dobro vzgojo, s hrano in stanova-
njem v hiši sprejme v trgovino
mešanega blaga P. Koren preje
Sterk, Črnomelj. 2358

Polovno lokomotivo

mašino, normalnega tira, za mane-
viranje z vagoni, potrebuje »Ja-
senica« A. D., Beograd, Kralja
Milana 54. 2357

Dvignite pisma

v upravit. »Slov. Naroda«:

»Klaviroj«.

»Maca«.

»Resen značaj«.

»Soliden plačnik«.

»Učiteljica«.

»Zmožna«.

»Zahtevki plač«.

„POSEST“

Realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana,
Miklošičeva cesta 4.

odda v najem sledeča
stanovanja:

Dvosobno, mesto, pritlikline, Din
800.— za 2 osebi.

Dvosobno, kuhinja, veranda, Sp.
Šiška, Din 700.—

Trisobno, center mesta, pritlik-
line, 1700.—

Trisobno, pritlikline, 20 minut od
centra, Din 500.—

Trisobno, poselska, kuhinja, prit-
likline, Šiška, Din 1300.—

Soba, kuhinja, blizu Martinove
c. Din 500.—

Trisobno, kopalnica, za takoj,
medaleč Tabora, Din 1000.—

Trisobno, kopalnica, pritlikline,
Tržaška cesta, Din 750.—

Dvosobno, pritlikline, Bežigrad,
Din 700.—

Dvosobno, Mirje, Din 800.—

Soba, kuhinja, Dolenska cesta,
Din 350.—

Poleg tega več drugih stanovanj
v mestu in predmestjih, trgovskih
lokalov, mesečnih sob itd.

Dvokolesa najboljših svetovnih
znamk v veliki izbiri zelo poc-
ni. Najnovelši modeli otroških vo-
zičkov, od preprostega do najl-
nejšega, in izračni vozički v za-
logi. Več znamk šivalnih strojev
najnoveljših modelov, deli in
pnevmatika Ceniki franco. Pro-
daja na obroke.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovsk c. 4.

Ocarinjenje

vseh avoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno
in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik. LJUB-
LJANA, Masarykova cesta št. 9 (nasproti carinarnici). Revizija
pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in
vse informacije brezplačno.

Otvoritev novo preurejenih prostorov
gostilne

„Pri Tičku na gričku“

Vljudo sporočava, da sva popolnoma no novo
preuredila vse gostilniške prostore najine gostilne
»Pri Tičku na gričku«, kjer bova točnja pristna
domača dolenska in štajerska vina ter vedno
sveže pivo kakor tudi skrbela za izborno kuhinjo.
Abonente sprejemava po zmerni ceni, po številu
do 60.

Na razpolago je prostoren salon za razne pri-
reditve, plesne šole, ženitovanja, seje, sestanke in
vsaakovrstne zabave. Nov koncertni pianino.

Otvoritev bo v nedeljo, dne 3. nov. t. l.

Ta dan bo gostilna odprta vso noč.

Se vdano priporočava

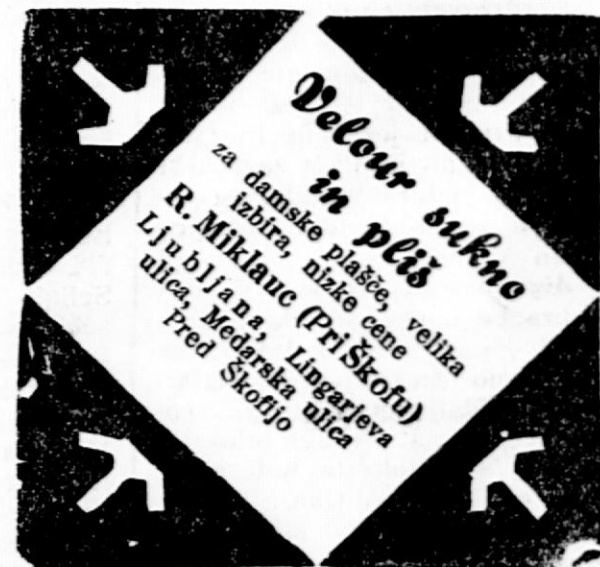
VINKO in MARJA MAGISTER,
gostilna »Pri Tičku na gričku«.

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da
sem otvoril podružnico usnja in čevlarskih po-
trebščin Galusovo nabrežje št. 17. Istotam se iz-
delujejo vsakovrstni gornji deli po naročilu. Se
priporočam za obilen obisk. Postrežba točna in
solidna.

FR. ERJAVEC, Stari trg 11 a.

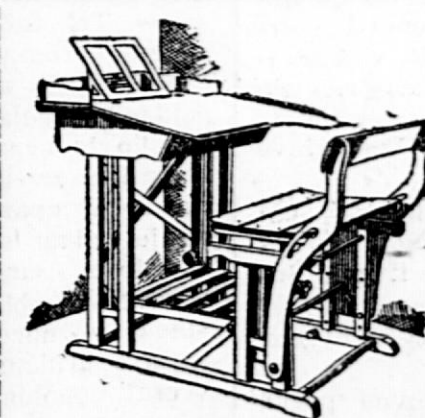
Nobena pleša več!

Polne lase, fine brke!

Več tisoč dam in gospodov pripi-
sujejo svojo bujno rast las zdrav-
niško priporočenemu »TILO«-fluid
za okrepitev las. »TILO« odstrani
luskine in zahtevni izpadanje las,
poživi in osveži lasna tla in do-
seže hitro in bujno rast las,
tako da v kratkem času postanejo
se enkrat tako dolgi. »Moja frizura je postala že po štirih
nem rabljenju Vašega »TILO«-fluida za okrepitev las trktrik
tako bujna.« piše gospa T. I. — Cena 16 Din, 3 steklenice
34 Din, 6 steklenice 55 Din.

Dr. Nikol. Kemény Košice, poštni pred. 12/N 5, CSR.

Kdor ima šolsko deco in
želi od nje vztrajnega uče-
nja, naj nudi otroku nadvse
praktično novo

otroško pisalno mizico

katera je vporabljiva od 6.
do 18. leta in ki prišili
otroka k pravilnemu drža-
nju telesa, nog in rok, ter
mu obenem nudi vso ko-
modnost. Mizica, ki je tudi
šramba za šolske potreb-
ščine, izdeluje

IGNAC REPŠE

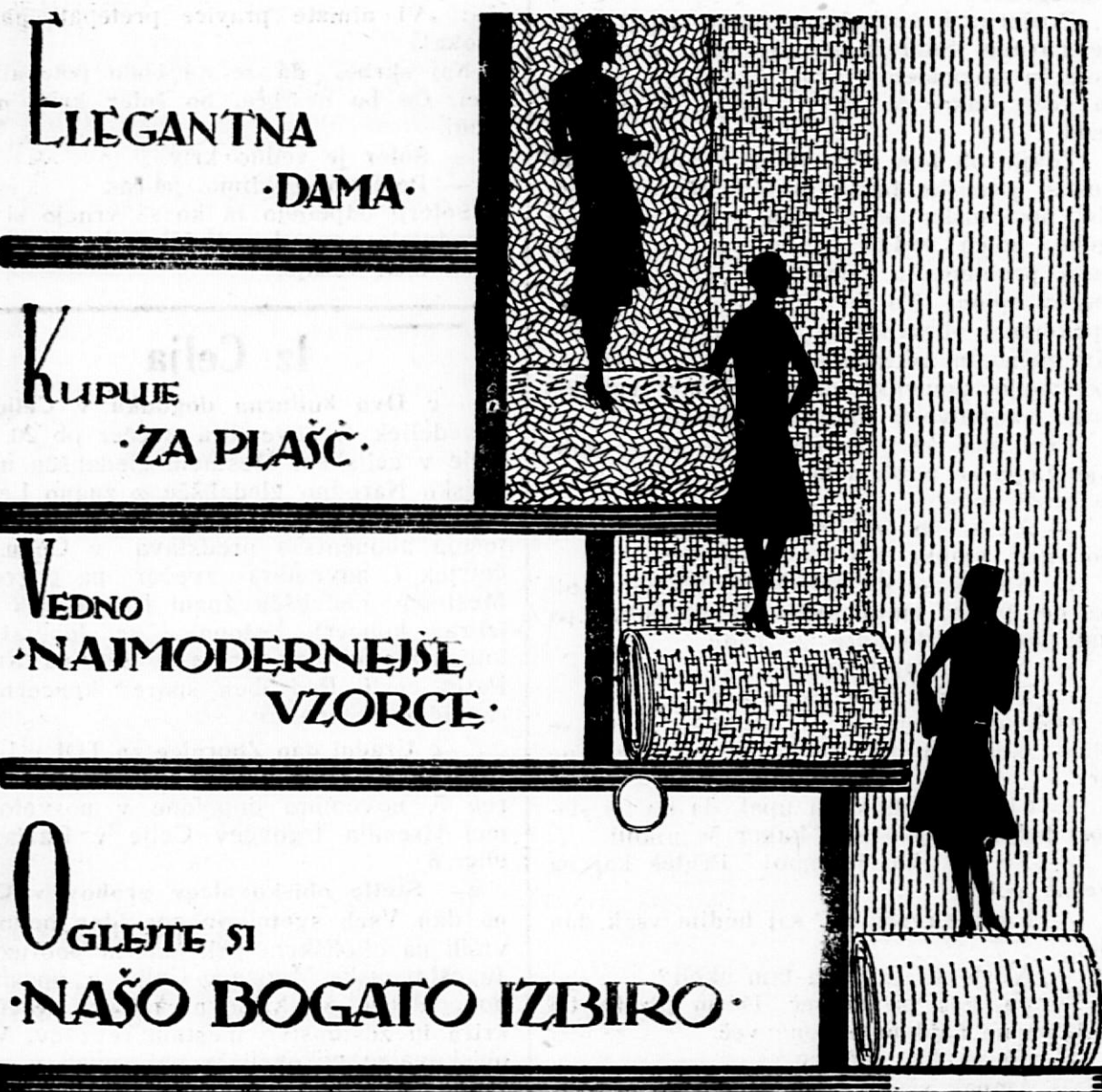
tvornica in zaloga pohištva
Ljubljana, Dvorni trg 1.

Griffner, Adler in Kayser

šivalni stroji
ter kolesa so
najboljša v materi-
jalu. Lepe opreme,
ugodni plačilni po-
g ji - Istotam švi-
carski pletilni stroji
„DUBIED“
edino pri tvrdki

JOSIP PETELINC * LJUBLJANA
OB VODI: O. EG. REŠERNOVEGA SPOMENIKA T. L. 2913

A. & E. SKABERNE

LJUBLJANA

Pogrebni zavod J. Gajsek,
Vodmat

V neizmerni žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem
in znancom, da je moj iskreno ljubljani soprogo, gospod

IVAN TROHA

trgovec in posestnik

danes, dne 30. oktobra t. l. ob 1/5. zjutraj nenadoma umrl.
Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek, dne 1. no-
vembra ob 11. dopoldne iz hiše žalosti, Kodeljevo št. 262 na po-
kopališče k Sv. Križu.

Kodeljevo pri Ljubljani, dne 30. oktobra 1929.

Žalujoča soproga **FRANČISKA TROHA**
in ostali sorodniki.